

Prunus domestica (Slivoň švestka)

synonyma: *Druparia prunus*, *Prunus communis*, *P. subsp. oeconomica*, *P. var. damascena*, *Prunus italica*, *Prunus oeconomica*, *Prunus sativa subsp. domestica*

čeleď: Rosaceae

oblasti: Connecticut, Česká republika, Delaware, Idaho, Írán, Irsko, J Evropa, Kalifornie, Kansas, Katalánsko, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Německo, New Hampshire, New Jersey, New York, Newfoundland, Nové Skotsko, Ohio, Ontario, Oregon, Pennsylvania, Polsko, Quebec, Rhode Island, Střední střeozemí, Švýcarsko, Texas, Utah, Vermont, Virginie, Washington

Pochází z jižní Evropy. Patří mezi opadavé rostliny. Dorůstá výšky i šířky 3 - 10 (i 15)m v rozložitě vejčitém až kulovitěm habitu. Kmen a větve jsou velmi tmavé, šedočerné, borka hluboce rozpukaná. Mladé větve bývají řídce ochlupené, ale brzo olysávají. Listy mají eliptický až vejčitý tvar se špičkou a s pilovým okrajem, délku 3 - 8 (i 10)cm, šířku 2,5 - 6cm, jsou tenké, jemně vroubkovaně pilovité, v mládí z obou stran ochlupené, horní strana olysává, barva je šedozelená, oba konce klínovitě zúžené, řapíky jsou dlouhé 1 - 2cm. Kvete jasně bílými květy s 5ti okvětními lístky ještě před olistěním ve skupinách 1 - 4ks, koruna je široká 1,5 - 2,5cm, stopky jsou řídce ochlupené, dlouhé 0,5 - 2cm. Kališní lístky jsou uvnitř ochlupené, korunní obvejčité, dlouhé 0,7 - 1,2 (i 1,5)cm. Plodem je vejčitá, eliptická, vzácněji kulovitá peckovice o délce 2 - 7,5 (i 8)cm. Podle odrůdy mohou nabývat různých barev, nejčastěji modrofialové. Dužina je pak žlutá, sladká a šťavnatá. Ve zralosti ji lze jednoduše oddělit od pecky. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. *cerea*

- 'Althanova renklóda'/'Slíva Althanova'/'Procházková renklóda'/'Graf Althas Renklode'/'Reine Claude d'Althan' - mladé větve mírně lesklé, fialovohnědé; listy lesklé; květy mají průměr 2,2cm, vyrůstají po 1 - 2ks; plod zelenožlutý na povrchu modročervený až fialovohnědý, dlouhé 3,8 - 4,2cm; pecka má délku 1,8 - 2,3cm, dobře se odlupuje

- 'Ananasová česká'

- 'Anička'

- 'Bryská'/'Bonne de Bry'/'Gute von Bry'/'Bute aus Bry' - mladé větve mírně plstnaté, matně šedohnědé, stříbřité; listy tmavězelené, na spodní straně podél žilky ochlupené; květy mají v průměru 2,8cm, vyrůstají po 1 - 3ks, jsou bělavé nebo nazelenalé; plod má délku 2,7 - 2,9cm, barvu červenomodrou až tmavěmodrou, šedomodře ojíňený; pecka délky 1,3 - 1,5cm, dobře se odlupuje

- 'Čačanská lepotica'/'Čačak's Beauty' - mladé větve červenohnědé, ve stínu zelenohnědé; listy středně lesklé, tmavězelené, mírně zkrabatělé; květy mají korunu průměru 1,8cm, vyrůstají po 2 - 3ks; plody jsou dlouhé 4 - 4,5cm, modré, tmavěmodré až fialové, hodně ojíňené; pecka má délku 2,6cm

- 'Čačanská najbolja'/'Čačak's Best' - mladé větve červenohnědé, téměř celé šedostříbřité; listy jsou lesklé, tmavězelené, žilnatina je nápadně vystouplá, bledězelená; květy mají v průměru 2,7cm, vyrůstají po 1 - 2ks; plody mají délku 4,7cm, jsou hodně ojíňené, v barvě modré až tmavěfialové; pecka má délku 2,4cm

- 'Domácí švestka'/'Bystrická slivka'/'Karlátky'/'Trnky'/'German Prune'/'Quetsche d'Allemagne'/'Quetsche Commune' - mladé větve jsou tmavěčervené až hnědé, místry stříbřité; listy jsou zelené, málo lesklé; květy mají průměr 1,9cm, barvu zelenobílou; plod má délku 4 - 5,1cm, je fialový až červenomodrý, bleděmodře ojíňený; pecka má délku 2,5cm

- 'Durancie'

- 'Esslingenská'

- 'Gabrovská' - mladé větve červenofialovohnědé, ve stínu mramorově stříbro šedé; listy lesklé s vystouplou bledězelenou žilnatinou; květy mají v průměru 2,3cm a jsou bílé; plody jsou dlouhé 4,5 - 4,9cm, hodně ojíňené s tmavěfialovým odstínem; pecka má délku 2,4 - 2,6cm

- 'Hamanova švestka' - mladé větve jsou fialovočervené, mírně lesklé; květy mají v průměru 2,3cm, jsou bílé; plody mají délku 4,2 - 4,9cm, barva je fialová až tmavěmodrá, bleděmodře ožiněná; pecka má délku 2,6cm
- 'Hanita'
  - subsp. insititia/subsp. italica/P. insititia - jihozápadní Asie; keř nebo strom; výška 4 - 10m; koruna široce vejčitá až polokulovitá; větve s kolci, do 2. roku plstnaté; listy jsou drobně vroubkované, obvejčité, vejčité nebo eliptické, dlouhé 4 - 8cm, na konci špičaté, na spodu měkce ochlupené, řapíky dlouhé 1 - 2cm; kvete bílými květy o šířce 1,5 - 3cm ve skupinách 2 - 3ks, stopky jsou dlouhé 1 - 1,5cm; plody mají v průměru 2 - 5cm, barvu žlutou, červenou, zelenou, fialovou až černomodrou, tvar kulovitý, vejčitý, vzácně podlouhlý, dužina bývá na pecce přilepená a je měkká
  - var. cerea - mirabelky; dužina není přilepená na pecce, sladké chuti
- subsp. italica/P. insititia var. italica - renklódy; větve bez kolců; listy velké, zaoblené; květy větší; plody s dužinou nepřilepenou k pecce, sladká chuť, tuhé
- var. ovoidea - vejčité plody

- 'Katinka'
- 'Kozi cicky'
- 'Lützelsachsenská'/'Lützelsachsenská raná'/'Lützelsachser'/'Lützelsachser Frühzwetsche' - mladé větve hnědé až červenohnědé, v horní části šedě tečkované až skvrnitě; listy jsou lesklé; květy mají v průměru 2,3cm a jsou nažloutlé; plod má délku 3,7 - 4,8cm, barvu tmavě fialovomodrou až tmavěmodrou, bleděmodře ožiněnou; pecka má délku 2,7 - 2,8cm
- var. mammilaris - pološvestky a datlovky
- 'Nancyská mirabelka'/'Mirabelka z Nancy'/'Mirabelle de Nancy'/'Mirabelle la Grosse'/'Nancymirabelle'/'Mirabelle von Nancy'/'Doppelte Mirabelle' - mladé větve jsou červenohnědé, ve stínu hnědé; listy jsou tmavězelené, matné; květy mají v průměru 1,9cm a vyrůstají po 1 - 2ks v barvě bílé; plody mají délku 2,6 - 2,9cm; barva je žlutá, červeně tečkovaná; pecka má délku 1,1 - 1,2cm
- 'Plantierensis'/var. plantieris/P. plantierensis - kvete bílými poloplnými květy; plody jsou fialové
- var. pruneauliana - pravé švestky
- 'Stanley' - mladé větve jsou olivové až matně fialovohnědé; listy jsou 2x pilovité, lesklé, mírně hrbolaté; květy mají průměr 2,7cm a bílou barvu; plody jsou dlouhé 5,3 - 5,6cm, barva je hnědofialová až tmavě fialová s bleděfialovým ožiněním; pecka má délku 3 - 3,1cm
- 'Tegera'
- 'Trnečka'
- 'Valjevka'
- 'Viktoria'/'Queen Viktoria' - nejznámější odrůda
- 'Vlaška'/'Italská švestka'/'Italienische Zwetsche'/'Prune d'Italie'/'Quetsche d'Italie'/'Italian Prune' - mladé větve jsou hnědofialové, na slunci stříbřité; listy jsou tmavězelené, na spodní straně ochlupené; květy mají průměr 2,9cm, barvu bílou nebo mírně nazelenalou; plody mají délku 4,4 - 5cm, barvu fialovou až tmavěmodrou s bleděmodrým ožiněním; pecka je dlouhá 2,6 - 2,7cm
- 'Wangenheimova'/'Wangenheimova švestka'/'Wangenheims Frühzwetsche'/'Prune de Wangenheim' - mladé větve jsou hnědočervené, ve stínu načervenalozelené, téměř holé; listy jsou na spodní straně podél žilek mírně ochlupené, málo lesklé; květy mají v průměru 3cm a bílou barvu; plody mají délku 3,8 - 4,2cm a barvu červenomodrou s bleděmodrým ožiněním; pecka má délku 1,8 - 2cm
- 'Wazonova renklóda'/'Královská wazonská'/'Reine Claude de Wazon'/'Wazoner renklode' - mladé větve jsou červenohnědé, pouze místy stříbřité, ve stínu šedozelené; listy jsou lesklé, tmavězelené; květy mají v průměru 2,8cm, vyrůstají po (1 -) 2ks, jsou bílé nebo nazelenalé; plody mají délku 3,6 - 3,9cm, barvu žlutozelenou, na slunci červeně žíhané nebo tečkované s namodralým ožiněním; pecka má délku 1,8 - 2,2cm
- 'Zelená renklóda'/'Reine Claude'/'Grosse grüne Renklode'/'Reine Claude verte'/'Green Gage'/'Renclod verde' - mladé větve jsou fialovohnědé až šedočervené, pokryté krátkými řídkými

chloupky; listy jsou hustě žilkované, tmavězelené, lesklé; květy mají průměr 2,5 - 2,7cm, jsou bílé nebo mírně nazelenalé; plody mají délku 3,4 - 3,5cm, jsou matně žlutozelené s nazelenalými žlutými pásky; pecka má délku 1,7 - 2,1cm

- 'Zimmerova'/'Zimmerova švestka'/'Quetsche Zimmer'/'Zimmers Frühzwetsche' - mladé větve jsou nazelenalé hnědošedé, ochlupené, při bázi stříbřitě mramorované; listy jsou tmavězelené; květy mají v průměru 2,6cm a bílou barvu; plody mají délku 3,8 - 4,6cm, barvu červenou až tmavěmodrou s namodralým ožněním; pecka má délku 2,1 - 2,4cm

Řez se provádí po sklizni, ale stromy není nutné pravidelně řezat.

<https://www.rostliny.net/>